

Rico Cathomas (dretg) ha elavurà il med d'instrucziun «Mediomatix» tranter auter ensemen cun Annalisa Cathomas (san.) ed Irina Lutz. FOTO OLIVIA AEBLI-ITEM

«Fitg complex – ma er enorm fascinant»

Per il co-manader dal project Mediomatix, Rico Cathomas, è crear meds d'instrucziun ina lavur infinita. Il professur a la scola auta da pedagogia dal Grischun ha pudì constatar quai ina giada dapli. En sazez fiss ida a fin la part principala dal project per ils novs meds da lingua rumantscha Mediomatix. Fiss – sch'il Surmeir n'avev betg decidì da returnar tar l'idiom surmiran enstagl da restar tar il rumantsch grischun en scola.

PIA PLAZ/FMR

FMR: Rico Cathomas, las scolas rumantschas dal Grischun instrueschan en tschintg idioms ed en rumantsch grischun. Tge munta quai per Vossa lavur e da Voss team a la Scola auta da pedagogia?

Rico Cathomas: En mintga cas èsi in sfida, d'ina vart d'avair ina structura comunabla, per exempel cun ina grammatica standardisada e las novas pretensiuns dal plan d'instrucziun 21. Da l'autra vart èsi era da resguardar las particularitads idiomaticas.

Per il cumenzament da quest onn da scola èn pronts ils ultims meds da lingua «Mediomatix» per las davosas classes primaras. La retscha fiss uschia cumpletta, sch'i na fiss betg vegnida anc la decisiun dal Surmeir da returnar a l'alfabetisaziun en ses idiom.

Gea, nus avain uschia gi il cletg da pudair cuntinuar il project e da pudair far ussa ils meds per surmiran. Sco emprim vegn ussa preparada ina grammatica da scola didacticada analoga als auters idioms.

Avais vus chattà avunda personas per transponer ils meds necessaris en surmiran?

Chattar buna gliעד è adina ina sfida en la Rumantschia, independent da l'idiom. Nus avain dentant era chattà fitg buna magistraglia per ils meds da la Sutselva, quai ch'è stà il pli pretensius. Ed era per il surmiran avain nus chattà gliעד dal fatg fitg competent.

Quant'influenza ha la magistraglia, sch'i va per crear novs meds d'instrucziun? Quant'influenza han scolasts e scolastas, sch'i va per crear novs meds d'instrucziun? Tgi decida?

I na vegn betg decidì da surengiu. Per ils emprims quatter idioms avain nus fatg uschenunads hearings cun la magistraglia. La fin han ins stui chattar in consens tranter temas, finamiras e competenzas ch'èn dadas dal stglim u era dal plan d'instrucziun. Ma natiralmain resguardain nus ils inputs e feedbacks da la magistraglia a la basa. La pli gronda part da las collavuraturs e dals collavuraturs han in background professionai sco magistras u magisters.

Il med da lingua «Mediomatix» cuntegna era parts digitalas. Possedan las scolas rumantschas dal Grischun l'infrastructura tecnica per pudair duvrar tut quest material digital?

Parzialmain. Jau crai che la basa digitala è buna ed avant maun. I dat scolas nua che minga scolar e scolara ha in tablet personal. I dat scolas cun in tschert dumber da tablets per la classa. Savend dentant che betg tuts vegnan ad avair access als moduls digitals, stuain nus era crear material sin palpieri.

«Il project dals meds surmirans va enfin l'onn 2029. Lura sun jau bunamain pensiunà!»

Rico Cathomas, co-manader dal project Mediomatix

Han las scolas rumantschas in basegn da cumpensaziun en quest sectur?

Clermain, sco tuttas autras scolas era. Tschertas «prelavurs» èn vegnidas fatgas durant la pandemia actuala. Quella ha dà in grond stimpel envers ina digitalisaziun pli vasta. Il futur vegn ad esser ch'ins lavura cun material sin palpieri ma adina dapli era digital. Nus essan pir al cumenzament da quella revoluziun digitala.

Il novs meds d'instrucziun èn integrads en ina plattafurma digitala che lubescha da far cuntinuadamain correcturas, che novs meds ston tegnair veng onns, èn quai temps passads?

Gea, quels temps ston esser passads. Ils ciclus dals meds vegnan ed esser pli e pli curts, la pressiu dad actualisar cuntinuadamain vegn a prender tiers e quai vegn lura era puspè a promover la digitalisaziun.

Sbags pon vegnir curregids gia en il proxim stampat. Co è quai cun entirs temas u exercizis?

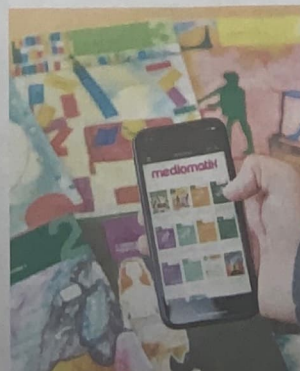
Quai è natiralmain era pussaivel. Probabel vegn quai era ad esser ina dumonda da la finanziaziun. Actualisar custa, ins dovra mingamai in entir team ch'avev da far differents lavurs. Nus stuain analisar cun l'introduziun dal nov med «Mediomatix» tge grad d'actualisaziun che vegn ad esser pussaivel.

Quant aut è stà il budget per quest med?

Per il project che cuntegna 126 cudeschs da lavur per ils uffants e 126 commentaris per la magistraglia per la segunda enfin la novavla classa cun ina grammatica da scola, tant sin palpieri sco en furma digitala, avain nus gi a disposiziun in milliun francs per minga idiom. Latiers vegnan ussa ils daners per ils meds en surmiran.

La collecziun dal med «Mediomatix» vegn en quel senn cumpletada per l'idiom. Nagut cun far in strig final sut il project?

Gea, jau hai tut piglià tema cura che nus avain sutscrit il contract per il project dals meds surmirans che va enfin l'onn 2029. Lura sun jau bunamain pensiunà! La lavur è fitg complexa, ma era enorm fascinant. Ins vesa qua la via da l'idea enfin il product final e quai satisfà tuts che lavuran vi da la realisaziun da meds. Perquai chattain nus era detg tgansch buna gliעד che collavuran en tals projects da svilup.

«Mediomatix» è in med d'instrucziun cun elements da lavur digitala. FOTO NABAD